

BURGEMEESTERSBLAD

53

NEDERLANDS GENOOTSCHAP VAN BURGEMEESTERS ► JAARGANG 14, JULI 2009

- Peter van der Velden in de bres voor verminderd zelfredzamen
- Hoe en waarom vrouwen burgemeester worden
- Rijksbijdrage na crises: ramp na de ramp?

Het leiderschap van Mandela, de betrokkenheid van Máxima.

**Capelle aan den IJssel zoekt
niet zomaar een burgemeester.**

Huidskleur, geslacht of leeftijd spelen geen rol in onze zoektocht naar een nieuwe burgemeester. Charisma en een warme persoonlijkheid wel. Want onze gemeente heeft behoefte aan iemand die visie heeft en bruggen kan slaan tussen verschillende mensen en uiteenlopende belangen. Iemand die toegankelijk is voor inwoners en bestuurders. Een creatieve, soms zelfs wat rebelse, geest die mensen meekrijgt vanuit vertrouwen. Een burgemeester met humor. Een fijngevoelige leider die draagkracht verwerft door aan te voelen wat er leeft. Iemand die verbindingen legt tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Beschermers van de veiligheid en een daadkrachtige belangenbehartiger die moeiteloos een voortrekkersrol vervult.

Ja, dat is veelgevraagd, maar het gaat dan ook om een gemeente en een functie die veel te bieden hebben.

Dit profiel schrikt u niet af? Vraag dan het informatiepakket aan bij het Kabinet van de provincie Zuid-Holland of kijk op www.capelleaandenijssel.nl. Sollicitaties dienen uiterlijk 13 juli 2009 binnen te zijn bij de Commissaris van de Koningin van de provincie Zuid-Holland.

Niet zomaar een gemeente

Onze gemeente telt 65.000 inwoners. De gemeente profileert zich als een aantrekkelijke en zelfstandige woon- en werkgemeente. Groen, blauw, veilig en rustiger dan de grote stad.

commentaar

Openbare orde & Lenigheid

Veel gemeenten zijn deze weken bezig met het opstellen van een voorjaars- of kadernota om de financiële situatie voor het jaar 2010 en verder in kaart te brengen. Als burgemeester probeer je als voorzitter van het college en van de raad daar leiding aan te geven zodat er ordentelijke besluitvorming plaatsvindt en ieder zijn deel krijgt. Daarbij is het niet handig dat je als portefeuillehouder zelf de nodige financiële wensen en onvermijdelijke prioriteiten hebt. In deze financieel-economisch moeilijke tijden wordt het ons op dat punt niet bepaald gemakkelijk gemaakt. De ene na de andere Rijks-wens op het gebied van openbare orde en veiligheid wordt over de gemeenten uitgestort: huisverbod bij huiselijk geweld, het veiligheidshuis, een anti-discriminatievoorziening, regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) tegen de georganiseerde misdaad, de regionalisering van de brandweer en het wetsvoorstel veiligheidsregio's. Allemaal zaken die structureel geld kosten en waarvoor niet of te weinig compensatie wordt geboden via verhoogde uitkeringen in het gemeentefonds.

Helemaal bont maakt het ministerie van BZK het om in de meicirculaire met geen woord te reppen over de regionalisering van de brandweer. Menige gemeente blijft zitten met ontvlechtingskosten en structureel hogere overheadkosten bij het losmaken van de brandweer uit de gemeentelijke organisatie. Geen woord in de meicirculaire. Wel over het wetsvoorstel veiligheidsregio's. Onderzocht is wat het kost om de brandweer binnen de genormeerde opkomsttijden op de plaats des onheils te laten arriveren: dat kost landelijk € 250 miljoen. Dat geld komt niet. In plaats daarvan krijgt het bestuur van de veiligheidsregio de bevoegdheid om te bepalen waar de norm qua opkomsttijd niet geldt. Een leuk vooruitzicht voor de meer perifeer gelegen gemeenten. Bij gebrek

aan voldoende middelen kan de brandweer daar rustig wat later komen. Voor andere kosten in verband met de doorontwikkeling van de veiligheidsregio worden niet de gemeenten gecompenseerd, maar de veiligheidsregio via de brede doeluitkering! De gemeenten blijven met de meerkosten achter. Veel nieuwe wensen en gemeentelijke taken zijn ingegeven door departementale wensen: RIEC (politie, Justitie), veiligheidshuis (Justitie), anti-discriminatievoorziening (VWS) en regionalisering van de brandweer (BZK). Het adagium 'wie betaalt, die bepaalt' gaat hier kennelijk niet op. Het is meer wie bepaalt, bepaalt ook wie het betaalt.

Het zijn moeilijke financiële tijden en de meicirculaire gemeentefonds 2009 maakt het er voor veel gemeenten niet beter op. De portefeuillehouder openbare orde & veiligheid zal zich moeten mengen in de strijd om het schaarse structurele geld. Veel burgemeesters kennen dat nog van vroeger toen zij een meer politieke functie hadden. Schaars geld verdelen zijn dé momenten in de politiek. Hoogtijdagen waarop je kunt laten zien hoe je dat voor elkaar bokst.

Dat brengt ons als benoemd bestuurder boven de partijen wel weer in een spagaat. En daar hadden we er al een paar van. Veel bestuurlijke lenigheid toegewenst.

Gert de Kok,
burgemeester van Drimmelen,
lid redactiecommissie

3 Openbare orde & Lenigheid

Redactioneel commentaar van Gert de Kok

4 Handicap en lokale samenleving

Peter van der Velden in de bres voor verminderd zelfredzamen

6 Weerbaar tegen alcohol en drugs

Voorlichting op scholen blijkt succesvol

7 'De gezag'

Column van NGB-voorzitter Ronald Bandell

8 Hun weg naar het ambt

Achtergronden vrouwelijke burgemeesters

10 Onderzoek na incidenten

De veelheid aan onderzoeksinstanties

11 DGKB

Een verkwikkende en welverdiende vakantie!

12 'Online moet je open zijn, boeiend en mens'

Davied van Berlo, auteur van Ambtenaar 2.0

15 Loco voor de leeuwen

Nieuwste publicatie van het NGB

16 Collega's in De West

Liza Dindial, gezaghebber van Curaçao op de Antillen

18 Ramp na de ramp?

Rijksbijdrage na crises

20 Topprogramma van start

Burgemeesters in gesprek met Twan Huys

22 Legitimiteit openbaar bestuur in het geding

De Burgemeesterslezing XIII: 9 september 2009

23 Service

Handicap en Lokale

De Taakgroep Handicap en Lokale Samenleving timmert hard aan de weg om de positie van verminderd zelfredzamen onder de bestuurlijke aandacht te brengen. Zij heeft als doel dat de maatschappij mensen met een handicap benadert als mensen die iets kunnen. Een gesprek met Peter van der Velden, burgemeester van Breda en warm pleitbezorger van de initiatieven van de Taakgroep.

Diverse burgemeesters en oud-burgemeesters omarmen de werkzaamheden van de taakgroep', aldus Van der Velden. 'Oud-burgemeester Alexander Tchernoff maakt bijvoorbeeld ook deel uit van het bestuur. In Breda is de thematiek van minder zelfredzamen nadrukkelijk op de agenda gezet bij de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Toen hebben wij besloten om de cliëntparticipatie centraal te stellen in ons beleid. Ons bleek namelijk al snel dat de nauwe contacten met de WMO-clieñten ervoor zorgden dat we hun ervaringen veel beter op het netvlies kregen. Het zijn juist de ervaringen van mensen met een beperking die voor ons als gemeente belangrijk zijn. Door hun ervaringen mee te nemen in het beleid kunnen we tot praktische oplossingen komen en hun eigen zelfredzaamheid vergroten.'

Wisselwerking

Van der Velden stelt dat in de loop van de tijd een wisselwerking is ontstaan tussen gemeente en verminderd zelfredzamen. 'Als overheid wilden wij ook de verminderd zelfredzamen ondersteunen bij het vergroten van de eigen veiligheid. Voor deze mensen betekent dit vaak dat ze inzicht moeten geven in hun privé-omstandigheden. Want dan pas krijg je goed zicht op de

'We willen en kunnen de eigen verantwoordelijkheid van mensen niet overnemen.'

manier waarop een beperking tot een risico leidt, en kunnen wij daarop handelen. Ik heb er groot respect voor dat mensen bereid zijn om die informatie te delen, zodat we gezamenlijk kunnen werken aan hun veiligheid. Alles vanuit de centrale gedachte 'zorgen dat' in plaats van 'zorgen voor'. We willen en kunnen

de eigen verantwoordelijkheid van mensen niet overnemen. Die gedachte dragen we ook uit. Iedereen heeft een eigen verantwoordelijkheid om te bedenken wat men moet doen om geen extra risico's te lopen bij een calamiteit; zelfredzamen en minder zelfredzamen. Dat is niet hetzelfde als afschuiven van verantwoordelijkheid. De doelgroep is als geen ander in staat om maatregelen te nemen die hun veiligheid ten goede komt. Voor een deel moeten ze dus ook zelf zorgen dat bepaalde problemen overbrugd worden. Bij een crisis of ramp zijn ook wij niet in staat om iedereen vanaf het eerste moment te helpen. Het is mijn ervaring dat het verschaffen van duidelijkheid ertoe bijdraagt dat we gezamenlijk stappen kunnen zetten om daar vooraf op te anticiperen.'

De insteek van Van der Velden sluit aan bij de visie die de Taakgroep Handicap en Lokale Samenleving heeft ontwikkeld. 'De taakgroep is erop gebrand om de doelgroep te stimuleren en te activeren om zélf met ideeën en oplossingen te komen die de zelfredzaamheid ten goede komen. Men wil niet passief wachten tot de overheid hen komt redden, maar probeert binnen alle beperkingen die men heeft toch actie te ondernemen. Inmiddels ziet de doelgroep, mede door de initiatieven die de taakgroep heeft ontplooid, dat er steeds meer handvatten zijn om minder afhankelijk te worden van de overheid. De verminderd zelfredzame wordt daarmee iets zelfredzamer. Dat is mooi om te zien.'

Risicocommunicatie

De gemeente Breda heeft sterk ingezet op het pilotproject Risicocommunicatie. 'Het project is bij ons van start gegaan in twee delen van de stad: Prinsenbeek en de Haagse Beemden. Wij hebben inwoners gevraagd hoe zij willen worden geïnformeerd over de risico's die daar spelen. Ook de verminderd zelfredzamen uit die wijken zijn daar nadrukkelijk bij betrokken. Het is een zinvolle exercitie geweest, omdat je je als zelfredzame burger niet altijd bewust bent van de extra ri-

Samenleving

Peter van der Velden, burgemeester van Breda.

sico's die een handicap met zich meebrengt. Denk aan een brand in een gebouw. De Taakgroep Handicap en Lokale Samenleving heeft op congressen en symposia een circustent neergezet die men het Rvarium noemt. In de tent onderga je een ervaring, alsof je zelf een beperking hebt. Het is zowel fascinerend als confronte-

'Het is een gezamenlijke opgave om ons steentje bij te dragen aan de veiligheid.'

rend om te zien hoe die beperkingen doorwerken in risicovolle situaties. Denk aan een visueel gehandicapte die niet ziet waar ze naartoe kan gaan. Lichamelijk gehandicapten die bij brand de lift niet mogen gebruiken. Slechthorenden die de aanwijzingen van BHV-ers niet begrijpen en verstandelijk gehandicapten die in paniek raken bij het zien van hulpverleners, omdat hun vertrouwde omgeving compleet veranderd is. Dat zijn tal van zaken waar in het Rvarium aandacht aan wordt besteed, maar die ook kunnen worden doorvertaald naar lokaal beleid. Wat Breda betreft, gebeurt dat nadrukkelijk in dialoog met alle burgers en dus ook met de verminderd zelfredzamen uit de wijk. Zij zijn tenslotte ervaringsdeskundig en als geen ander in staat om de eigen risico's bij rampen en calamiteiten in te schatten.'

In totaal schat Van der Velden dat zo'n 15% van de bevolking verminderd zelfredzaam is. 'Verminderde zelfredzaamheid is een containerbegrip. Het gaat in principe om mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap, mensen met een chronische ziekte of psychische handicap. Ouderen en kinderen, die op een andere manier ook verminderd zelfredzaam zijn, maken geen deel uit van dit percentage. Doe je dat wel, dan kom je al snel uit op 20 tot 25 procent van de Nederlandse bevolking. Dat zijn forse aantallen die erom vra-

gen om te worden meegenomen in de planvorming. Het kan niet zo zijn dat je die eenvoudig ter zijde schuift en ervan uitgaat dat iedereen zichzelf wel kan redden. Ik vind het van het grootste belang om niet alleen vóór deze mensen passend beleid te ontwikkelen, maar vooral mét deze mensen in gesprek te zijn. Het is een gezamenlijke opgave om ons steentje bij te dragen aan de veiligheid.'

Wouter Jong/NGB

Zie ook: www.rvarium.nl en www.handicapenlokalesamenleving.nl

Weerbaar tegen alcohol en drugs

Steeds meer burgemeesters zetten zich in om het alcoholmisbruik te beperken en om het aantal jeugdige alcoholisten te verminderen. Goede informatie over de gevolgen van drugsgebruik kan jongeren weerbaarder maken om van drank en drugs af te blijven. De Stichting Narconon heeft een programma ontwikkeld waarbij ex-verslaafden op scholen voorlichting geven. Het programma draait op vele plaatsen – van Stede Broek tot Uden – en blijkt succesvol.

Paul Rood, oprichter van Narconon Nederland, maakt zich zorgen om het toenemende alcoholgebruik onder jongeren en de dalende leeftijd waarop naar alcohol gegrepen wordt. Volgens Rood zijn alle verslavingen in beginsel hetzelfde. 'Als je de verschillende verslavingen zou ontleden, dan gaat het vrijwel altijd om een vlucht uit de werkelijkheid. Men kan het hier en nu steeds moeilijker onder ogen zien en dan lijken drugs uitkomst te bieden', aldus Rood, die ziet dat verslaafden het geloof in zichzelf totaal verloren hebben.

Realiteit aanpakken

Narconon, een Amerikaans afkickprogramma gebaseerd op de werken van L. Ron Hubbard (grondlegger van de Scientology filosofie), startte enige tijd geleden met een nieuw voorlichtingsprogramma. Rood: 'We vonden het interessant om te kijken of we ex-verslaafden konden laten vertellen op scholen, bij voetbalverenigingen en andere plaatsen waar jongeren zijn. Gewoon goede informatie over wat drugs mentaal en fysiek met je doen. Eerder bleken dergelijke lezingen in Denemarken succesvol en nu slaan ze hier ook aan.

'Ik heb wel eens bereikt dat een leerling ter plekke zijn drugs door het toilet spoelde.'

Goede informatie blijkt de jongeren weerbaarder te maken. En in die preventie is nog veel winst te behalen, want als ze eenmaal aan de drugs vast zitten, is het veel lastiger om ze ervan af te halen.' Voor de ex-verslaafden zelf is het voorlichtingsprogramma ook waardevol. 'Ze krijgen een degelijke opleiding en voor hun is het goed dat ze iets terug kunnen doen voor de

samenleving. Ze hopen dat ze de toehoorders kunnen laten zien hoe rot het er voor je uit ziet als je je terugtrekt uit de samenleving en proberen via kleine oefeningen methodes aan te reiken om juist de vervelende realiteit aan te pakken zonder er met drugs uit te vluchten', zegt Paul Rood.

Niks verbieden

Jorge is een van de ex-verslaafden die de voorlichting op scholen verzorgt. 'Ik begin in een klas altijd met vragen stellen. Weten jullie wat voor drugs er zijn? Wat doen drugs met je? Ondertussen vertel ik over mijn eigen leven en laat ik zien wat drugs met je lijf doen, bijvoorbeeld dat ik op jonge leeftijd twee keer een hartstilstand had', zegt Jorge. 'Daarna ga ik in op de werking van drugs op de hersenen. Veel jongeren denken dat je van drugs beter kan leren en ik zie hun monden open vallen als ze horen dat je van drugs juist vergeetachtiger wordt. Ik verbied de jongeren niks, want dan worden drugs alleen maar interessanter. Ze moeten zelf hun conclusie trekken en dat lukt soms aardig. Zo heb ik wel eens bereikt dat een leerling ter plekke zijn drugs door het toilet spoelde.'

'Ook over alcohol wordt gepraat', zegt Jorge. 'Ik laat in tabellen zien wat alcohol met je doet en laat zien wat de gevolgen van comadranken zijn. Ze hebben er geen idee van dat alcohol de rest van je leven in je lichaam blijft. Ook bespreek ik de invloed van reclame. Het gaat erom jongeren te wapenen tegen het verval naar drugsgebruik. Daarvoor moet je doelen in je leven hebben en is het voor jongeren belangrijk te weten wat ze later willen worden en daarvoor te knokken.' <

Meer informatie: www.narconon.nl

‘De gezag’

In De Dikke van Dale wordt gezag op verschillende wijzen gedefinieerd. Als machtsbevoegdheid, als de regering, de overheid of de lichamen en personen die haar vertegenwoordigen en als macht bestaande in geestelijk overwicht, autoriteit.

Burgemeesters zijn gezagdragers en hebben macht krachtens de wet. Maar daarmee zijn ze nog niet gezaghebbend. Dat geestelijk overwicht moet je in de praktijk verdienen. Macht is mooi, gezag is beter, zo zou je misschien kunnen zeggen.

Ik kwam hierop bij een ontmoeting na afloop van het VNG congres met de gezaghebbers van Curaçao, St. Eustatius en Saba. Ieder eiland van de Nederlandse Antillen kent een gezaghebber, benoemd door de Kroon en nu Bonaire, St. Eustatius en Saba gemeenten worden, ligt het voor de hand dat de gezaghebbers toetreden tot ons Genootschap. Wat dan met de andere gezaghebbers gaat gebeuren als St. Maarten en Curaçao de status van land verkrijgen, is nog niet geheel duidelijk om het zo te zeggen.

Rond de staatkundige hervorming van de vijf eilanden is nog veel onduidelijk en dat leidt op de Antillen soms tot onbegrip. Is de transitie al in 2010 of wordt het later? Krijgt Bonaire straks ook te maken met Europese aanbestedingsregels? Mag Saba geen school meer bouwen, omdat de bodemgesteldheid naar de Nederlandse maatstaven te slecht is? En keurt de Onderwijsinspectie de schoolboeken op het Engeltalige St. Eustatius af, omdat die niet in het Nederlands zijn? Bijna dagelijks verwelkomen de gezaghebbers delegaties van de Nederlandse ministeries die met Rijkscommissaris Henk Kamp

naarstig zoeken naar antwoorden op deze en andere vragen.

Inmiddels zijn er in samenwerking met de VNG de afgelopen jaren zowel voor de gezaghebbers als voor de eilandsecretarissen in het kader van professionalisering trainingen georganiseerd, begeleid door enige collega's. Zo krijgen we langzaamaan in het Caraïbisch deel van het Koninkrijk voet aan wal. Dat mag ook wel want sinds de vrede van Munster hebben de eilanden al een band met ons land.

Mooi is dat de bewoners van de eilanden in het spraakgebruik de gezaghebber aanduiden als 'de gezag'. Zo'n aanduiding relativeert zeer en is tegelijk een soort koosnaampje. Zoiets als 'de burg' als aanduiding voor de burgemeester in ons land.

Het zou mooi zijn als we op basis van respect en gelijkwaardigheid de collega's in de Caraïben kunnen verwelkomen. Dat is dan weer een stap naar een meer ontspannen relatie met de Antillen en Aruba. En wie weet worden wij dan ook in plaats van 'de burg' wel eens 'de gezag'. Ook een vorm van omgekeerde cultuuroverdracht.

Ronald Bandell, voorzitter NGB

Hun weg naar het ambt

Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters startte vorig jaar september in samenwerking met het Ministerie van BZK het project 'Diversiteit burgemeesters'. Zes scouts zijn sindsdien actief op zoek naar divers talent, waarbij de nadruk ligt op vrouwen en personen met een biculturele achtergrond. Shirley Mulder is medewerkster van het project en deed onderzoek naar de vrouwelijke burgemeesters. In dit artikel licht ze het eerste deel van de resultaten toe en staat ze stil bij 'hun weg naar het ambt'. In hoeverre waren vrouwelijke burgemeesters voor hun benoeming politiek actief? Hoe ervoeren zij de sollicitatie? En vooral: wat willen ze hun toekomstige collega's meegeven aan goede tips?

Het project 'Diversiteit burgemeesters' heeft twee doelstellingen. Enerzijds is het project erop gericht om de ambitie en interesse voor het burgemeesterschap te vergroten. Anderzijds om vrouwen en personen met een biculturele achtergrond inzicht te geven in dit mooie ambt 'dat zij zich zodanig gaan oriënteren en ontwikkelen, zodat zij kansrijk op een burgemeestersfunctie kunnen solliciteren'. Na een klein jaar kunnen we vaststellen dat deze twee doelstellingen bereikt zijn. De ambitie onder vrouwen, al dan niet met een biculturele achtergrond, is ruim aanwezig. Door middel van intensieve gesprekken met hun scout,

aangeven dat ze hun opgedane kennis en vaardigheden uit vorige functies goed konden gebruiken. De belangrijkste competentie is volgens de vrouwen politiek-bestuurlijke ervaring. Daarnaast wordt 'ervaring met leidinggeven' genoemd.

Motivatie

'Betrokkenheid met het lokaal bestuur' motiveerde de meeste ondervraagde vrouwen om burgemeester te worden. Daarnaast noemen ze als motivatie 'boegbeeld zijn van de gemeente', 'de veelzijdigheid van de functie', 'een logische stap in mijn loopbaan', 'iets kunnen betekenen voor de inwoners van deze gemeente' of gewoonweg 'brood op de plank'. Op de vraag of er iemand of een organisatie is geweest die hen 'over de streep trok' om te solliciteren naar het burgemeestersambt blijkt de rol van de Commissaris van de Koningin belangrijk, evenals de (voormalig) burgemeester van de gemeente en... de eigen partner. De lobbyist in de Tweede Kamer wordt door minder vrouwen genoemd.

Verreweg de meeste vrouwen (70%!) waren voor hun benoeming wethouder.

bijeenkomsten en meeloopstages is de tweede doelstelling inmiddels voor een groot deel bereikt. Dit laat onverlet dat de statistieken op dit terrein vrijwel ongewijzigd zijn. Reden genoeg om eens goed te kijken naar de achtergrond van de huidige vrouwelijke burgemeesters.¹

Achtergronden

Het NGB heeft vrouwen benaderd die tussen 1985 en 2009 burgemeester waren of dat nog steeds zijn. Bijna zestig vrouwen deden mee aan het onderzoek. Een enkele uitzondering daargelaten, waren al deze vrouwen voor hun benoeming actief lid van een politieke partij. Zij hebben ervaring opgedaan in het openbaar bestuur. Ze waren bijvoorbeeld raadslid, lid van Provinciale Staten, gedeputeerde of vice-voorzitter van een politieke partij. Net zoals bij de mannelijke collega's, waren verreweg de meesten (70%!) voor hun benoeming wethouder. Het is daarom ook niet verwonderlijk dat veel vrouwen

Sollicitatie

Bij het merendeel van de vrouwen zat er maximaal vijf jaar tussen hun ambitie om burgemeester te worden

ERVARING IN HET OPENBAAR BESTUUR VOOR MEN BURGEMEESTER WERD?	% VAN DE RESPONDENTEN (MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)
Geen	0%
Bestuurder stadsdeel/deelgemeente	9%
Raadslid	47%
Wethouder	70%
Lid Provinciale Staten	19%
Gedeputeerde	4%
Kamerlid, minister, staatssecretaris	7%
Anders	19%

...iets voor u? www.burgemeester-worden.nl

en hun eerste benoeming. Zij geven tevens aan maximaal vijf keer gesolliciteerd te hebben voordat zij in hun eerste gemeente benoemd werden. Dit is opvallend en duidt erop dat de vrouwelijke burgemeesters zeer gericht te werk zijn gegaan bij het verwezenlijken van hun ambitie. De meest populaire provincies om te solliciteren zijn Gelderland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland. Opvallend weinig wordt er door vrouwen gesolliciteerd in Overijssel en Zeeland. Beide provincies hebben nu dan ook geen vrouwelijke burgemeesters.

Sommige vrouwen ervoeren de sollicitatieprocedure als 'lang'. Een aantal vrouwen vond het schrijven van de sollicitatiebrief lastig, net als de voorbereiding op de sollicitatie in het algemeen.

Vertrouwenscommissie

De vertrouwenscommissie is de laatste schakel in de selectieprocedure. Het feit dat een vertrouwenscommissie veelal uit mannelijke fractievoorzitters bestaat, is volgens de onderzochte vrouwen een belangrijk aandachtspunt in de sollicitatie. Zo geeft een van de vrouwen aan dat 'ze het gevoel had dat het niet altijd om kwaliteit en ervaring ging, maar dat andere factoren een rol speelden'. Ook de scouts onderschrijven de 'rol en vooral de houding van de vertrouwenscommissie' als hindernis bij de weg van vrouwen naar het burgemeestersambt. Op dit terrein is nog echt een slag te maken, aldus Roy Ho Ten Soeng (scout en oud-burgemeester).

...iets voor u? www.burgemeester-worden.nl

Do's and dont's

We vroegen de vrouwelijke burgemeesters ook of zij tips voor toekomstige vrouwen in het ambt hebben. De tips lijken weinig te verschillen van de tips die ook voor de mannen onder de burgemeesters gelden. Zaken als 'blijf jezelf, wees authentiek' en 'bereid je goed voor (verdiep je in de gemeente, de profiel-schets, de bestuurscultuur en de te verwachten gesprekspartners)' zijn punten die steevast terugkomen. Wel bijzonder is de tip om gebruik te maken van 'vrouwvriendelijke' CdK's, lobbyisten en/of burgemeesters die de potential kunnen helpen om haar netwerk verder uit te bouwen.

De dont's kenmerken zich als 'slecht voorbereid zijn', 'sociaal-politiek wenselijk gedrag vertonen' en 'een betweterige houding hebben'. Ook daarin lijken de burgemeestersvrouwen weinig van hun mannelijke collega's te verschillen.

Kortom, ruime politiek-bestuurlijke ervaring zet je stevig in het zadel. Wanneer je dit combineert met een goede voorbereiding, het juiste netwerk, een flinke

'Ruime politiek-bestuurlijke ervaring zet je stevig in het zadel.'

dosis relativeringsvermogen en je bent in staat om jezelf te blijven, dan maak je de beste kans om een goede indruk te maken bij de sollicitatie op een burgemeestersfunctie. <

Shirley Mulder/NGB

In Burgemeestersblad nr. 54 staan we stil bij zaken die te maken hebben met de uitoefening van het ambt en kijken we of vrouwen hierin verschillen ervaren met hun mannelijke collega's.

1 Hoewel het zwaartepunt van het project 'Diversiteit burgemeesters' ligt op vrouwen en personen met een biculturele achtergrond, hebben we bij dit onderzoek alleen gekeken naar achtergronden van vrouwelijke burgemeesters. Helaas bestaan er te weinig biculturele burgemeesters om hier onderzoek naar te doen.

Onderzoek na incidenten

Tijdens een recente bijeenkomst over crisisbeheersing kwam de veelheid aan onderzoeksinstanties die zich tegenwoordig over crises buigen aan de orde. Zijn burgemeesters 'Pieter-proof', zoals een van de aanwezigen zich afvroeg?

Jan Lonink kreeg in Terneuzen na een duikongeval bij de eigen brandweer te maken met onderzoeken van de Arbeidsinspectie, de Inspectie voor Openbare Orde en Veiligheid én de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De onderzoekers van de Arbeidsinspectie maakten in de gemeentelijke organisatie de meeste indruk, vooral door de manier waarop ze hun vragen stelden. Lonink: 'Waar de politie in opdracht van justitie bij het strafrechtelijk onderzoek zich bijna bezwaard voelde om betrokkenen te interviewen, had de inspectie een louter zakelijke insteek. Terwijl het hele team wel ontdaan was van hetgeen daar in het kanaal voor hun ogen was gebeurd.'¹

Niet milder van aard

De Arbeidsinspectie onderzoekt de gemeente in haar rol van werkgever en kan daar ook boetes voor uitdelen. De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft een andere insteek met zijn onderzoeken. De raad doet onafhankelijk onderzoek om daar lering uit te trekken. De Onderzoeksraad richt zich daarbij niet op individuen, noch op de vervolging van personen of instanties. Toch betekent dat niet dat de onderzoeken van de Onderzoeksraad voor Veiligheid milder van aard zijn. Fons

Hertog, destijds burgemeester in Haarlemmermeer, kreeg de Onderzoeksraad op bezoek bij het onderzoek naar de cellenbrand op Schiphol-Oost: 'De interviews van de Rijksrecherche en de Onderzoeksraad waren zwaar. Mensen gingen naar de interviews toe en kwamen uren later soms gebroken terug. Ze moesten een goede opvang krijgen, zowel juridisch als psychologisch.'²

Het potentiële onderzoeksterrein van de OvV is breed. De OvV kan onderzoeken starten op het gebied van verkeer en vervoer, defensie, gezondheid, milieu, branden en explosies, industrie, bouw, natuurrampen. De Onderzoeksraad is daarnaast verplicht om onderzoeken te doen naar luchtvaartongevallen (zoals de Poldercrash), een verplichting die voortvloeit uit internationale luchtvaartregelgeving (ICAO Annex 13 en EG richtlijn 94/56). Incidenten op het gebied van openbare orde, terreurbestrijding, vredesmissies en oorlogshandelingen zijn wettelijk uitgesloten van onderzoek. Een analyse van de rellen in Ondiep zou bijvoorbeeld niet door de Onderzoeksraad voor Veiligheid mogen worden uitgevoerd.

Eigen gemeentelijk onderzoek

De onderzoeken komen doorgaans negen maanden tot een jaar later uit. De ervaring leert dat gemeenten steeds vaker zelf een onderzoek starten, omdat zij de eigen gemeenschap niet zo lang in het ongewisse willen houden. De overdaad aan rapportages leidt inmiddels tot een averechts effect: vrijwel niemand komt meer toe aan het lezen van al die verschillende conclusies en aanbevelingen. Al zal het niet snel meer zo gortig worden als het onderzoek naar de Herculesramp, waar pas het 28e rapport de definitieve lezing bleek te zijn. <

Wouter Jong/NGB

Prof. mr. Pieter van Vollenhoven arriveert op de plaats waar het vliegtuig van Turkish Airlines is neergestort.

¹ Zie www.burgemeesters.nl/lonink voor het volledige interview over het duikongeval.

² Zie www.burgemeesters.nl/hertog voor het volledige interview over de cellenbrand op Schiphol-Oost.

Een verkwikkende en welverdiende vakantie!

Andrée van Es, Directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het zomerreces staat voor de deur. Een tijd dat de dagelijkse winkelbel wat minder rinkelt en daarom ook bij uitstek een tijd om de balans op te maken over de voorbije periode. Want dat er woelige tijden geweest zijn, ook voor u als burgemeester, dat staat wel buiten kijf. Zo zijn er de Dijkstal-voorstellen, die ook van belang zijn voor uw rechtspositie. Vorig jaar al op de nominatie om door de Tweede Kamer behandeld te worden, maar in de toenmalige versie gestrand, omdat de ministerraad in deze tijd van economische crisis een verhoging van de salarissen van politieke ambtsdragers onwenselijk achtte. Daarmee is de manoeuvreerruimte van de minister om de Dijkstal-voorstellen voortvarend in te voeren, drastisch beperkt. Ik begrijp uw onvrede hierover; dit was niet wat u voor ogen had, toen afgesproken werd uw rechtspositie mee te nemen in de Dijkstal-adviezen. Momenteel proberen we de voorwaarden te creëren om toch verder te praten. We zijn bijvoorbeeld hard aan het nadenken over de huisvestingsproblematiek, waar een aantal van u tegenop loopt en over het realiseren van de overgang naar de APPA, zodat er geen verband meer hoeft te zijn tussen het recht op uitkering en de reden van vertrek.

Burgemeester en veiligheid

Een ander onderwerp dat ons, uw Genootschap en de Commissarissen van de Koningin al enige tijd bezig houdt, is de rol en positie van u als burgemeester. In de loop der tijd is een aantal bevoegdheden op het gebied van openbare orde en veiligheid aan uw takenpakket toegevoegd. Denk daarbij aan sluiting van panden, bestuurlijke ophouding en recentelijk de bevoegdheid om

plegers van huiselijk geweld tijdelijk uit huis te plaatsen. Wat betekent dit voor uw positie? We staan op het punt om eens goed naar de functie te kijken en over de inhoud ervan na te denken. Begin dit jaar is door onze minister het document 'Burgemeester en Veiligheid' naar de Tweede Kamer gestuurd en ook het NGB staat op het punt een publicatie te doen uitgaan.

Scouts

Een heel succesvol gebeuren is het traject van de zogeheten scouts. Een aantal (oud-)burgemeesters heeft zich met veel succes ingespannen om de belangstelling van vrouwen en mensen met een biculturele achtergrond voor het burgemeesterschap te vergroten. De belangstelling en bereidheid van uw kant om mee te doen en ook een aandeel te leveren, bijvoorbeeld door het bieden van stagemogelijkheden, was indrukwekkend. Niet voor niets is dan ook een doorstart van de scouts op dit moment onderwerp van gesprek. Een onderwerp dat de minister na aan het hart ligt, is de veiligheid van overheidspersoneel dat in de frontlinie opereert: ambulancepersoneel, brandweer- en politiemensen. Zij krijgen het soms flink voor de kiezen. Maar ook uzelf en uw omgeving kunnen met dreiging en bedreiging te maken krijgen. Samen met het genootschap is een opleidingsmodule Veilige Publieke Taak ontwikkeld die u kan helpen hiermee om te gaan.

Integriteit

En ten slotte is daar de aandacht voor integriteit. Eigenlijk is er al wel het nodige op het gebied van integriteit. We hebben een modelgedragscode en er zijn instrumenten om het onderwerp bespreekbaar te maken. Belangrijk is om er met uw lokale partners over te praten. Alleen dan kan het integriteitsbesef tot leven komen en wortel schieten. Regels en sancties zijn nodig, maar niet voldoende. En u als burgemeester moet u vrij kunnen voelen om integriteitskwesaties aan te kaarten zonder kwetsbaar te zijn. Kortom: het is een enerverend politiek jaar geweest waarin burgemeesters, soms gewild soms ongewild, veelvuldig in de schijnwerpers hebben gestaan. Ik wens u dan ook een verkwikkende en welverdiende vakantie toe!

Andrée van Es

Davied van Berlo, auteur van *Ambtenaar 2.0*

‘Online moet je open zijn,’

Davied van Berlo (37) werkte zichzelf binnen een jaar op van anonieme ambtenaar op het ministerie van LNV tot opinieleider op het gebied van het toepassen van internet en sociale media binnen de overheid. Van zijn boek *Ambtenaar 2.0* werden er inmiddels 8000 verspreid. Hoe vaak het boek gratis werd gedownload, is onbekend. Een gesprek met een hit. ‘Denk niet dat mensen het boeiend vinden wat je te melden hebt, je moet boeiend zijn. Anders ben je op het web gauw uitgepraat. Of je nou een anonieme burger bent of burgemeester.’

In april 2006 was er op het ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Voedselkwaliteit een bijeenkomst over het boek *De Digitale Jeugd* van het Rathenau Instituut. Dat gaat over hoe jongeren gebruik maken van MSN. Wat betekent het voor hun vriendschappen, voor hun opinievorming, voor hoe ze leren? Aanwezig waren onder andere de ambtelijke top van

‘Misschien heb je een tip voor een burgemeester die hier feeling mee heeft.’

het departement en enkele internetstrategen. De vraag was wat het online gedrag van jongeren voor LNV betekende. Wat betekende de MSN’ende jeugd nu voor de burger en de werknemer van de toekomst? ‘We gingen daar weg’, zegt Davied van Berlo, projectmanager *Ambtenaar 2.0* bij LNV, ‘met de overtuiging dat het helemaal niet alleen over de jeugd ging, maar over een grote maatschappelijke verandering die web 2.0 heet en waar je als overheidsorganisatie iets mee moet. Zo is er op Hyves een groep van maar liefst 140.000 mensen die zich op de een of andere manier betrokken voelen bij het onderwerp dierenleed. Die groep is groter dan die over Ajax. Bij LNV hadden we daar totaal geen weet van. Sterker nog: Hyves werd gezien als niet werkgerelateerd. Een heel andere wereld.’

Etalageprojecten

Na die bijeenkomst schreef Van Berlo samen met LNV’ers van verschillende organisatieonderdelen een plan van aanpak om het web 2.0-denken binnen het ministerie van de grond te krijgen. Ze deden dat online in een Wiki. Vervolgens gingen ze intern de boer op om te kijken onder welke directeur ze het programma het beste konden ophangen. Het is opgehangen aan het

cultuurveranderingstraject binnen het ministerie. Als projectleider is Van Berlo nu ruim een jaar bezig om uit te vogelen wat web 2.0 voor LNV betekent. Er worden wat etalageprojecten gedaan om ervaringen op te doen en aan te kunnen tonen wat wel en niet werkt. Toen Van Berlo vorig jaar als projectleider startte, is hij ook direct over zijn project gaan bloggen. Niet intern of op het Rijksweb, maar gewoon op internet, omdat daar de beste functionaliteiten te vinden zijn. Al snel ontspon er zich rondom zijn blog een levendige discussie. ‘Omdat ik wilde weten wie die mensen nu eigenlijk allemaal waren, startte ik de netwerksite *ambtenaar2.0*.’

De netwerksite *www.ambtenaar2.0.nl* heeft binnen het eerste jaar van haar bestaan zo’n 1400 leden aan zich weten te binden. Dagelijks wordt daar gediscussieerd over nieuwe ontwikkelingen op en ideeën over het gebruik van internet voor het werk van ambtenaren. Mensen ‘posten’ stellingen of vragen of er iemand is die ergens ervaring mee heeft. De activiteit op dit forum is hoog, de kwaliteit van discussies en antwoorden degelijk.

Een bedrijfsongelukje

www.ambtenaar2.0.nl. Het is een succes. ‘Een bedrijfsongelukje’, noemt Van Berlo het. ‘De site heet gewoon

NGB actief op LinkedIn

Het NGB heeft een discussiegroep ‘Nederlands Genootschap van Burgemeesters’ aangemaakt op LinkedIn. Inmiddels zijn al ruim veertig burgemeesters betrokken in de digitale groep. Bent u ook actief op LinkedIn? Meld u dan aan voor discussies met collega’s uit het land. Zie: www.burgemeesters.nl/linkedin

boeiend en mens'

ambtenaar 2.0 en dan is het niet onlogisch dat er zich ook ambtenaren aansluiten van gemeenten, provincies, waterschappen en andere ministeries', zegt hij. 'Maar ik had daar absoluut niet op gerekend. Zelfs mensen uit het bedrijfsleven blijken het interessant te vinden om mee te denken en te discussiëren over ambtenaar 2.0.'

De site levert inmiddels zoveel werk op dat Van Berlo het onmogelijk in zijn eentje kan runnen. Hij heeft een stuk of 25 mensen om zich heen verzameld die op vrijwillige basis 'klusjes doen'. Zo wordt Van Berlo elke week wel een paar keer gemaïld met het verzoek om ergens te komen spreken. 'We hebben nu een sprekersnetwerk en iemand die dat coördineert. Ook organiseren we cursussen web 2.0 en hebben we elke twee weken een 'open koffie', meestal in Den Haag, maar soms ook elders in het land. Dat zijn gezellige bijeenkomsten die worden ingeleid met een goed verhaal.' Ambtenaar 2.0 is zo'n succes dat wordt overwogen om er een stichting van te maken. Van Berlo: 'Dan kunnen we misschien ook wat financiële steun ontvangen. Nu doen we alles met gesloten beurzen, maar dat kan niet eeuwig duren. We willen ook een raad van advies; misschien heb je een tip voor een burgemeester die hier feeling mee heeft.'

Interactie

Davied van Berlo is – niet verwonderlijk – zelf het prototype ambtenaar 2.0. Hij heeft een eigen website (www.davied.nl) waarop hij veel blogt, zit op LinkedIn, Hyves, doet actief mee aan discussies op www.ambtenaar20, zet zijn foto's op Picasa en hij twittert. '732 mensen weten dat ik op dit moment met jou zit te praten', zegt hij tussen neus en lippen door. Ik heb niet je naam genoemd, sommige mensen vinden dat niet leuk. Soms noem ik alleen de voornaam, als iemand zelf op Twitter zit noem ik zijn Twitternaam. Wat je wel en niet kunt maken, moet je aanvoelen. Ik twitter natuurlijk niet dat minister Verburg een enorm stom plan heeft gelanceerd.'

'Als je als ambtenaar online actief bent in sociale netwerken en in blogs heb je een grote verantwoordelijkheid', zegt Van Berlo. Tegelijkertijd is het web in het 2.0-tijdperk niet de plaats waar je je altijd maar veilig op de vlakte kunt houden. 'Je moet namelijk wel wat boeiends te melden hebben in de ogen van anderen, stelt hij. Daar moet je een modus in vinden. Hoe groot

Davied van Berlo, projectmanager Ambtenaar 2.0 bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

de mogelijkheden voor ambtenaren en bestuurders in het web 2.0-tijdperk zijn, hij uit aan de hand van wat kleine voorbeelden. 'Stel je bent wijkambtenaar en je twittert over je wijk, dan kan het goed zijn dat mensen uit die wijk je gaan volgen en tweeds terug gaan sturen. Die interactie kan heel wat opleveren, veel meer denk ik dan e-mailverkeer.'

Eenvoudig

Hoe Twitter (maar ook andere sociale netwerken) de kloof tussen burger en gemeente zou kunnen verkleinen, ervoer hij deze winter in zijn eigen woonplaats Leiden. 'Bij mij voor de deur zou een pleintje worden heringericht. In december, zo stond er op een groot bord te lezen, zou alles klaar zijn. Maar dat was niet zo. Niemand in de buurt wist wat er aan de hand was. De teuner van de gesprekjes op straat was: 'ach, daar heb je de gemeente weer'. Twee maanden later hadden we een informatiebijeenkomst voor bewoners, in de kroeg. Komt er een ambtenaar om 19.00 uur om uit te leggen wat er speelt. Blijkt dat de vertraging komt doordat een bewoner bezwaar heeft gemaakt. Geen kwaad woord

'Het web is in het 2.0-tijdperk niet de plaats waar je je altijd maar veilig op de vlakte kunt houden.'

over die ambtenaar, want die was enorm betrokken, maar als hij dat bericht in december had getwitterd, was iedereen geïnformeerd en hadden we kunnen zeggen: jammer, sterkte ermee of zoiets. Kijk, dan ben je interactief bezig. Het is zelfs betrekkelijk eenvoudig om een kleine website te maken, waarop al het nieuws over het pleintje wordt gezet en waar alle tweeds, blogs en foto's over het pleintje die ergens online worden gezet automatisch worden verzameld. Als je daar vervolgens een RSS feed aan koppelt, blijft iedereen

E-awareness bij burgemeesters

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten organiseert in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties een aantal bijeenkomsten voor burgemeesters om hun kennis over de mogelijkheden van digitale middelen bij te spijkeren.

Meer informatie:

www.burgemeesters.nl/awareness

die dat wil op de hoogte van de laatste updates. Ik heb zelf bijvoorbeeld foto's gemaakt van alle ontwikkelingsfasen van het plein. Voor mij is dat eenvoudig, omdat ik daar woon. Die heb ik op Picasa gezet, maar het is eenvoudig om ervoor te zorgen dat die foto's automatisch naar die ene website worden doorgestuurd. Een ambtenaar zou zo op de hoogte kunnen blijven van wat er gebeurt. Sommige raadsleden heb ik zelf een linkje gestuurd naar mijn foto's. Die zagen daardoor dat de verkeerde paaltjes waren neergezet. Ik bedoel maar.'

Alles is overal

Web 2.0, aldus Van Berlo, betekent vooral dat het mogelijk is om allerlei informatie van allerlei bronnen te bundelen. Dan kom je bij de essentie van internet, namelijk dat er geen tijd is en geen plaats. Alles is overal, als jij dat wilt. Mensen richten op het internet steeds meer hun eigen plekjes in. De kruispuntfunctie van de overheid en de media valt steeds verder weg.

Wat ik heb gedaan met ambtenaar 2.0, de reden dat jij hier zit en het feit dat ik makkelijk toegang heb tot de secretaris-generaal van mijn ministerie – en dat die man überhaupt naar mij luistert, is niet dankzij het persoonsblad van LNV. Dat komt doordat ik mijn eigen dynamiek heb gecreëerd. Dat heeft ook te maken met controle nemen over je eigen uitstraling, over je eigen verhaal en daar de juiste middelen bij zoeken om dat verder te brengen. Niet dat het dan altijd zo is dat je mensen bereikt en dat mensen naar jou luisteren. Er zijn tenslotte nog een paar miljoen mensen die bloggen en twitteren. Als bestuurder, en zeker ook als burgemeester, heb je echter wel een voorsprong op een heleboel bloggers en twitteraars. Je hebt een voor veel mensen interessante functie. Je hoeft eigenlijk alleen nog interessante dingen te gaan zeggen. Dus twitter niet dat de raadsvergadering weer leuk was, maar bijvoorbeeld dat een bepaalde discussie niet uit de verf kwam of dat je iemand eerder had moeten afhameren. Je moet de grens opzoeken. Online moet je open zijn, boeiend en mens.' <

www.ambtenaar20.nl.

Peter van Noppen

Loco voor de leeuwen

Binnenkort ontvangen alle wethouders en burgemeesters de nieuwste NGB-publicatie 'Loco voor de leeuwen'. In deze interviewbundel staan dit keer de ervaringen van wethouders centraal. De bundel belicht het locoburgemeesterschap en wordt samen met de Wethoudersvereniging uitgegeven. Met de bundel willen NGB en Wethoudersvereniging de aandacht vestigen op het belang van een goed geprepareerde locoburgemeester.

Een lange reeks incidenten laat zien dat het locoburgemeesterschap geen uitzondering is. Wethouder Bezuijen (Haarlemmermeer) stond zelfs twee maal aan het roer van de crisisorganisatie. In de bundel spreekt hij over zijn rol bij de cellenbrand op Schiphol-Oost en de crash van het toestel van Turkish Airlines. Wethouder Kosmeijer (Tynaarlo) belicht de

'Ik heb het gevoel gehad dat we gelijkwaardig in die crisis zaten.'

brand in De Punt, waarbij drie brandweerlieden omkwamen. Hij gaat in op de eerste uren in het crisisteam, de lange nasleep van de brand en de manier waarop hij de crisis als loco ervaren heeft. Kosmeijer: 'Als loco ben je de vervanger van de burgemeester. Je bent niet de burgemeester. Dat is voor iedereen helder. Ook voor mijzelf. Maar tegelijkertijd heb ik het niet zo ervaren dat men mij slechts als tijdelijke vervanger van het boegbeeld, de burgervader, zag. Ik heb

het gevoel gehad dat we gelijkwaardig in die crisis zaten. Zowel intern als extern.'

Rinda den Besten, locoburgemeester in Utrecht tijdens het trapincident aan de Oudegracht, merkte vooral bij de eigen voorlichters de nodige zenuwen, die het doodeng vonden dat hun kersverse wethouder opeens voor de troepen werd gezet. 'Gelukkig is het goed afgelopen. Uiteindelijk heb je als wethouder wel de nodige bagage om een goed verhaal te kunnen houden. Bij de pers heb ik niet gemerkt dat zij mij anders benaderden dan een burgemeester.'

Het karwei afmaken

Burgemeester Kramer (Kapelle) belicht het locoburgemeesterschap van een bijzondere kant. In zijn voormalige functie als wethouder in Moerdijk stond hij bij een uitbraak van meningokokken aan het hoofd van een crisisorganisatie. Hij stond erop dat hij het karwei afmaakte, ook nadat de burgemeester zelf was teruggekomen van zijn vakantie. Terugblikkend zegt Kramer: 'Je kunt als burgemeester op bezoek komen en je gezicht laten zien, maar laat de wethouder in charge als hij zo intensief bij de afhandeling van de crisis is betrokken.'

Naast de bovengenoemde locoburgemeesters bevat de bundel ook interviews met Henk Brink (ketelwagenincident Amersfoort), Harry Fellingier (familiedrama Tolbert), Jelle Hekman (brand Armandomuseum), Eric Helder (Vuurwerkkramp), Helma Ladders (ernstige verkeersongevallen Zeewolde) en Marriët Mittendorff (brandende LPG-wagen in Eindhoven). <

Wouter Jong/NGB

'Loco voor de leeuwen' wordt binnenkort toegestuurd aan alle burgemeesters en wethouders in het land. De PDF-versie is te vinden op www.burgemeesters.nl/locovoordeleeuwen.

Michel Bezuijen, wethouder van Haarlemmermeer.

Liza Dindial, gezaghebber van Curaçao

Collega's in De West

52 procent voor en 48 procent tegen. Dat is de uitslag van het referendum waarmee een nipte meerderheid van de bevolking van Curaçao zich op 15 mei uitsprak voor de voorgestelde staatkundige hervorming op het eiland. Liza Dindial is gezaghebber – zeg maar burgemeester – van Curaçao. Zij schetst de situatie op het eiland en de onzekere situatie waarin zij verkeert.

Drie van de gezaghebbers van de Antillen waren in de week van het VNG-congres in Nederland: Liza Dindial van Curaçao, Hyden Gittens van St. Eustatius en Jonathan Johnson van Saba. Hun collega's Franklin Richards en Glenn Thodé moes-

'Wij zitten op een eiland en de afstanden zijn soms groot.'

ten op het laatste moment de reis afzeggen in verband met bestuurscrises op beide eilanden. Voor de gezaghebbers is de week er altijd een van veel contacten met Nederlandse burgemeesters.

Vuurwapen

Voor Liza Dindial is de nabije toekomst onduidelijk. Zij werd eind 2000 door de Kroon benoemd als gezaghebber van Curaçao. Zij was daarmee de eerste vrouw in de functie die vergelijkbaar is met die van burgemeester in Nederlandse gemeenten. De gezaghebber is voorzitter van de eilandsraad en voorzitter van het be-

stuurscollege, waarbij het bestuursstelsel overigens nog monistisch is. Daarnaast heeft de gezaghebber het opperbevel bij branden en is er het gezag over de politie in haar taak ter handhaving van de openbare orde en de hulpverlening. Saillant verschil is dat de gezaghebbers plaatselijk hoofd van de politie zijn en daarom bij benoeming de beschikking krijgen over een vuurwapen.

Toen het onderwerp *vuurwapen* tijdens het bezoek aan Nederland ter sprake kwam, was er alom verbazing. Aan Nederlandse kant had men nooit verwacht dat bij de benoeming tot gezaghebber een wapen beschikbaar wordt gesteld. Voor de gezaghebbers was het echter heel gewoon en zij hoorden nu pas dat de Nederlandse burgemeesters geen wapen hebben. In de praktijk heeft dat wapen, dat aan de gezaghebbers voor het leven beschikbaar is gesteld, overigens alleen een symbolische betekenis.

Eiland

Van de burgemeester wordt wel vaak gezegd dat het een eenzame functie is, maar volgens Liza Dindial geldt dat voor de gezaghebbersfunctie in het kwadraat. 'Ik ben geen lid van een politieke partij, kom van buiten en heb wel eens het gevoel dat je door de politiek met vreemde ogen wordt bekeken. De gezaghebber heeft dezelfde taken als de burgemeesters, maar daar komt nog bij dat je te maken hebt met veel internationale zaken, vanwege de ligging van de eilanden. Ook moet je veel contact onderhouden met Den Haag en heb je te maken met een bescheiden ambtelijke organisatie. En voor een Nederlandse burgemeester is het altijd mogelijk om een collega in de regio of in het land te raadplegen. Wij zitten op een eiland en de afstanden zijn soms groot. De afstand tussen de Bovenwindse en Benedenwindse eilanden is 900 kilometer en je bent vanaf Bonaire sneller in Nederland dan op Saba'.

'Op het eiland ben je als gezaghebber zo bekend dat je geen privé-leven hebt. Je kunt niet even de gemeen-

Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters verzorgt dit jaar een opleidingsprogramma voor de gezaghebbers op de Nederlandse Antillen. Voorgaande jaren waren er al trainingen door André Mooij van De Beuk en Tjerk Bruinsma, burgemeester van Vlaardingen. Dit jaar wilden de gezaghebbers meer intercollegiale uitwisseling met burgemeesters en meer aansluiten bij het opleidingsprogramma dat het NGB voor burgemeesters verzorgt.

In april bezochten Mirjam Salet (burgemeester van Spijkenisse), Nico Schoof (oud-burgemeester van Alphen aan den Rijn) en Michel Marijnen (burgemeester Roosendaal) met NGB-directeur Ruud van Bennekom de gezaghebbers op Curaçao. In juni was er de training in Nederland en aan het eind van het jaar sluit het professionaliseringstraject voor de gezaghebbers af met een aantal trainingen uit het reguliere opleidingsprogramma voor burgemeesters.

Liza Dindial, gezaghebber van Curaçao, te midden van haar collega's Hayden Gittens (St. Eustatius, links) en Jonathan Johnson (Saba, rechts).

tegrens over om over straat te gaan en niet ieder moment aangesproken te worden', zegt Liza Dindial. 'Voor ons zijn de onderlinge contacten met de gezaghebbers en met de Nederlandse burgemeesters van groot belang. We hebben nu met het NGB een mooi programma met collegiale uitwisseling. Het is prettig om met elkaar even de tijd te vinden om thema's te bespreken die ons allemaal bezighouden en verdieping te vinden. Je moet in jezelf investeren en dat is lastig in de dagelijkse praktijk waarin altijd alles prioriteit heeft en je alleen maar bezig bent om brandjes te blussen.'

Fifty-fifty

Liza Dindial is nu 51 en beraadt zich op haar toekomst. 'In 2006 liep mijn eerste benoemingstermijn af. Ik ben toen gevraagd om te blijven met het perspectief dat dat voor kortere tijd zou zijn. Inmiddels zijn we twee jaar verder en is het nog onduidelijk wanneer de staatkundige hervorming zijn beslag zal krijgen. Formeel hangt de datum van 1 januari 2010 nog boven ons hoofd, maar de hele wetgeving moet nog door beide Kamers van de Staten Generaal', aldus Liza Dindial. 'Bovendien kunnen we in de transitie de uitslag van het referendum niet over het hoofd zien. De stemming heeft rekenkundig weliswaar een uitkomst (52% was voor), maar emotioneel is het toch fifty-fifty. We moeten oppassen voor het "wij tegen zij" gevoel.' Voor Liza Dindial is het belangrijk om tegen deze ach-

tergrond de vraag te stellen: *wat nu?* 'De minister-president van de Nederlandse Antillen heeft gezegd dat ze een handreiking wil doen. We moeten nu de kansen grijpen om open en eerlijk te spreken en open te staan

'De stemming heeft rekenkundig weliswaar een uitkomst, maar emotioneel is het toch fifty-fifty.'

voor de gevoelens van de mensen. Wat leeft er nu echt bij de tegenstemmers? Wat willen de mensen op de eilanden en hoe kunnen we daar rekening mee houden? Dat betekent dat Nederland van bril moet veranderen. Nu worden we nog te vaak geconfronteerd met "dat willen we niet" en "dat kunnen we niet". Nederland zal echt moeten luisteren en nu is er nog kans op een succes-story', zegt de Curaçaose gezaghebber. <

Ruud van Bennekom/NGB

In Burgemeestersblad nr.54 komen de gezaghebbers van Bonaire, St. Eustatius en Saba aan het woord.

Rijksbijdrage na crises:

Artikel 25 van de Wet Rampen en zware ongevallen geeft aan dat de Rijksoverheid een bijdrage kan leveren aan een gemeente die door een crisis is getroffen. De praktijk lijkt weerbarstiger. Het NGB maakte een korte rondgang langs diverse crises.

De gemeente Haarlemmermeer is naar schatting een miljoen euro kwijt aan de gevolgen van de crash met de Boeing van Turkish Airlines, zo maakte burgemeester Theo Weterings recent via RTV Noord-Holland bekend. Het geld is vooral besteed aan de opvang en verzorging van slachtoffers, herdenkingsactiviteiten en de nazorg. Weterings verwacht dat de Veiligheidsregio Kennemerland en de regiopolitie

‘Menig burgemeester kreeg nul op het rekest toen de definitieve aanvraag bij het ministerie van BZK werd ingediend.’

samen ook een miljoen euro hebben besteed aan de hulpverlening. De burgemeester kondigde aan dat hij een deel van de rekening wilde indienen bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Nul op het rekest

Het wetsartikel waarop een dergelijke claim is gebaseerd, klinkt veelbelovend: ‘In de kosten die voor de gemeenten voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van een ramp of een zwaar ongeval en de gevolgen daarvan, kan uit ‘s Rijks kas een bijdrage worden verleend.’ Maar menig burgemeester kreeg nul op het rekest toen de definitieve aanvraag bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werd ingediend.

Zo had de gemeente Geertruidenberg een enorme kostenpost in de nasleep van de ramp in de Amercentrale. Daar stortte op 27 september 2003 een steiger in, waarbij vijf mensen omkwamen. De totale kostenpost van de hele crisisbeheersingsoperatie werd geschat op € 116.981,83. De post was opgebouwd uit tal van zaken: van de overwerkvergoeding voor gemeentelijke ambtenaren tot de vertaalkosten van het onderzoeksrapport voor de Turkse en Amerikaanse nabestaanden. De gemeente was van mening dat deze kosten vanwe-

ge het incidentele en specifieke karakter in alle redelijkheid niet pasten binnen de weerstandsparagraaf van de begroting van de gemeente. Het ministerie dacht daar evenwel anders over.

Vrij strikte benadering

Het ministerie hanteert een vrij strikte benadering voor de te vergoeden kosten. Enkel de kosten die direct samenhangen met de bestrijding van een ramp vallen onder het bestek van artikel 25 Wrzo. De kosten die bijvoorbeeld samenhangen met het uitvoeren van een (externe) incidentevaluatie worden hierdoor niet gedekt. In een zaak tussen de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de gemeente Montferland (als rechtsopvolger van de gemeente Bergh) oordeelde de Raad van State dat ‘een dergelijke evaluatie toeziet op het voorkomen of het beperken van de gevolgen van soortgelijke rampen in de toekomst en niet op het bestrijden van de ramp zelf, zodat ook de kosten van de evaluatie niet voortvloeien uit de daadwerkelijke bestrijding van de ramp’.¹

De gemeenten Wormerland en De Ronde Venen bevonden zich in gelukkiger gezelschap. Wormerland kreeg een uitkering voor de kosten die waren gemaakt bij de bestrijding van een grote cacao-brand in 2003. De Ronde Venen deed een verzoek tot een Rijksbijdrage naar aanleiding van de dijkverschuiving in Wilnis in augustus 2003. De gemeente kreeg ook een uitkering van het Rijk, met dien verstande dat het voor De Ronde Venen een druppel op de gloeiende plaat werd. Allereerst werd de reguliere korting toegepast, zoals die is vermeld in het Besluit rijksbijdragen bijstands- en bestrijdingskosten. Dat betekent dat voor de gemeente de eerste € 45.000,- voor eigen rekening komen. De totale ingediende claim was € 1.274.478,71 maar slechts een deel daarvan werd vergoed. De crux lag in de vraag wanneer nog sprake is van een ramp in de zin van de Wrzo. Het ministerie van BZK hanteerde daarbij het criterium dat sprake moest zijn van een gecoördineerde inzet van hulpdiensten onder een eenhoofdige bestuurlijke en operationele leiding. Alle kosten die

ramp na de ramp?

Poldercrash van Turkish Airlines.

waren gemaakt nádat was afgeschaald naar GRIP1 werden daarmee buiten beschouwing gelaten.² De gemeente moest uiteindelijk genoeg nemen met een rijksbijdrage van € 24.421,92. Een beroep daartegen strandde bij de Raad van State.

Civielrechtelijke weg

Ook de gemeenten in de Bommelerwaard begaan deze weg, maar hebben nog een alternatief achter de hand. Defensie is immers de veroorzaker van de grote stroomstoring in december 2007. De claims die de gemeenten hebben ingediend ter compensatie van de kosten die tijdens de stroomstoring zijn gemaakt, kunnen mogelijk ook nog via civielrechtelijke weg bij Defensie worden verhaald.

Daar waar Haarlemmermeer de claim van de Poldercrash nog moet indienen, loopt op dit moment nog een aanvraag van de gemeente Tynaarlo. Die gemeente heeft bij Binnenlandse Zaken een verzoek tot rijksbijdrage ingediend naar aanleiding van de fatale brand in De Punt in 2008. De gemeente heeft de kosten over 2008 begroot op € 864.000. De kostenpost bevat tal van zaken, waaronder de kosten die zijn gemaakt voor de herdenkingsbijeenkomsten en de inzet van het Brandweer Bijstandsteam. Het zijn uitgaven waarvan niemand de noodzaak zal betwisten, maar die inmiddels stevig op de begroting drukken. Omgerekend is de teller opgelopen tot € 27 per inwoner, terwijl de kosten ook in 2009 doorlopen voor onder meer het nazorgtraject.

Wet veiligheidsregio's

Wanneer de Wet Rampen en zware ongevallen overgaat in de Wet Veiligheidsregio's verandert er in de regeling omtrent de rijksbijdragen weinig tot niets. Het desbetreffende artikel heeft in de nieuwe wet zijn plek gevonden als artikel 55 lid 2 en stelt wederom dat voor de kosten die voor een gemeente voortvloeien uit de

'Kosten die samenhangen met het uitvoeren van een (externe) incidentevaluatie worden niet gedekt.'

daadwerkelijke bestrijding van een ramp en uit de gevolgen van die bestrijding, Onze Minister een bijdrage kan verlenen. Het zou BZK sieren wanneer dit ministerie erkent dat de investeringen die her en der worden gedaan op het gebied van nazorg voor de eigen brandweer, nabestaanden, medewerkers en inwoners tegenwoordig dusdanig samenhangen met de acute fase van de ramp, dat zij ook integraal onderdeel zouden moeten zijn van de te vergoeden kosten. <

Wouter Jong/NGB

1 LJN: AV5073, Raad van State.

2 LJN: BF0312, Raad van State.

Burgemeesters in

Een van de nieuwe programma's in de Opleidingengids voor burgemeesters is dit jaar het 'Topprogramma grensverleggend leiderschap'. Op 13 mei jl. is dit programma van start gegaan met het thema: 'Leiderschap voor vertrouwen'. Twan Huys, anchorman van NOVA en auteur van het boek 'Ik ben een New Yorker', beet het spits af.

Huys was correspondent voor NOVA tijdens de aanslagen op het World Trade Center in New York op 11 september 2001. Hij heeft het optreden van de toenmalige burgemeester, Rudolph R. Giuliani, van nabij meegemaakt en verslagen. Zowel Giuliani (Leadership 'effective management advice from the master') als Huys hebben hun reflecties over leiderschap na de ramp aan het papier toevertrouwd. Het leiderschap van Giuliani (the master) wordt gekenmerkt door de volgende vuistregels (waar het origineel in het Engels mooier is, geef ik de vertaling tussen haakjes):

- Beloof nooit te veel en presteer nooit te weinig (Underpromise and Overdeliver)
- Ga zelf kijken
- Omring jezelf met geweldige mensen
- Geef het goede voorbeeld
- Sta ergens voor en draag dat uit

Het Topprogramma Grensverleggend, verbindend en vernieuwend leiderschap is in opdracht van het NGB ontwikkeld door ROI, Opleiding, Coaching en Advies. Het bestaat uit vijf seminars waarin het thema leiderschap van verschillende kanten wordt belicht. Naast het thema Leiderschap voor vertrouwen, komen aan de orde:

- Authentiek leiderschap
- Verbindend leiderschap
- Leiderschap in crises
- Visionair leiderschap

Deze thema's worden verdiept door sprekers uit de wetenschap, media, sport en het openbaar bestuur. Aan het einde van elk seminar vindt een terugkoppeling naar de eigen praktijk van de deelnemende burgemeesters plaats. Hierbij gebruiken we de bestuurscompetenties en de bestuursstijlen voor burgemeesters.

De seminars worden afgewisseld met kleinschalige intervisiebijeenkomsten, waarvan er inmiddels twee hebben plaatsgevonden. In deze bijeenkomsten worden dilemma's en vragen besproken waar de deelnemers in hun eigen praktijk mee worden geconfronteerd. Door de collegiale advisering die in deze bijeenkomsten plaatsvindt, komen de deelnemers tot nieuwe inzichten en oplossingen voor hun vragen.

- Wees verantwoordelijk en leg verantwoording af (Everyone's Accountable, All Of The Time)
- Laat je niet op je kop zitten (Stand Up to Bullies)
- Belangrijke zaken eerst (First things First)
- Loyaliteit is een cruciale deugd (Loyalty: The Vital Virtue)
- Bereid jezelf eindeloos voor
- Ga nergens blind van uit
- En als laatste: hecht aan begrafenissen (Weddings Discretionary, Funerals Mandatory)

Geen open deuren

Volgens Huys gelden deze vuistregels niet alleen voor burgemeesters die opereren in crisistijd, maar zijn ze toepasbaar voor alle (publieke) leiders. Ze lijken soms een open deur, maar zijn dat bepaald niet. Als bijvoorbeeld George W. Bush de maat wordt genomen, blijkt dat hij op vele fronten faalt. Bush, the accidental president, was bijvoorbeeld in geen velden of wegen te bekennen toen orkaan Katrina in augustus 2005 New Orleans veranderde in een spookstad. Een ander voorbeeld van Bush' falend leiderschap was zijn belofte in 2003 dat de Amerikaanse missie in Irak was voltooid. Ruim zes jaar later zijn de Amerikanen nog steeds in Irak en vallen er nog dagelijks doden. Zo vanzelfsprekend zijn Giuliani's regels blijkbaar niet.

Wat kunnen Nederlandse burgemeesters leren van Giuliani? Hij functioneerde immers in een compleet ander systeem, waar de burgemeester direct wordt gekozen en hij, als lokale regeringsleider, zelf zijn bestuur samenstelt. Bovendien zijn ook de taken en bevoegdheden van gemeenten in de Verenigde Staten niet te vergelijken met die van Nederlandse. Volgens Huys kunnen Nederlandse burgemeesters een heleboel van Giuliani leren. Hij geeft enkele voorbeelden.

Beloof nooit te veel

Teruggekomen in Nederland moest Huys wennen aan de poldercultuur waar het lang duurt voordat beslui-

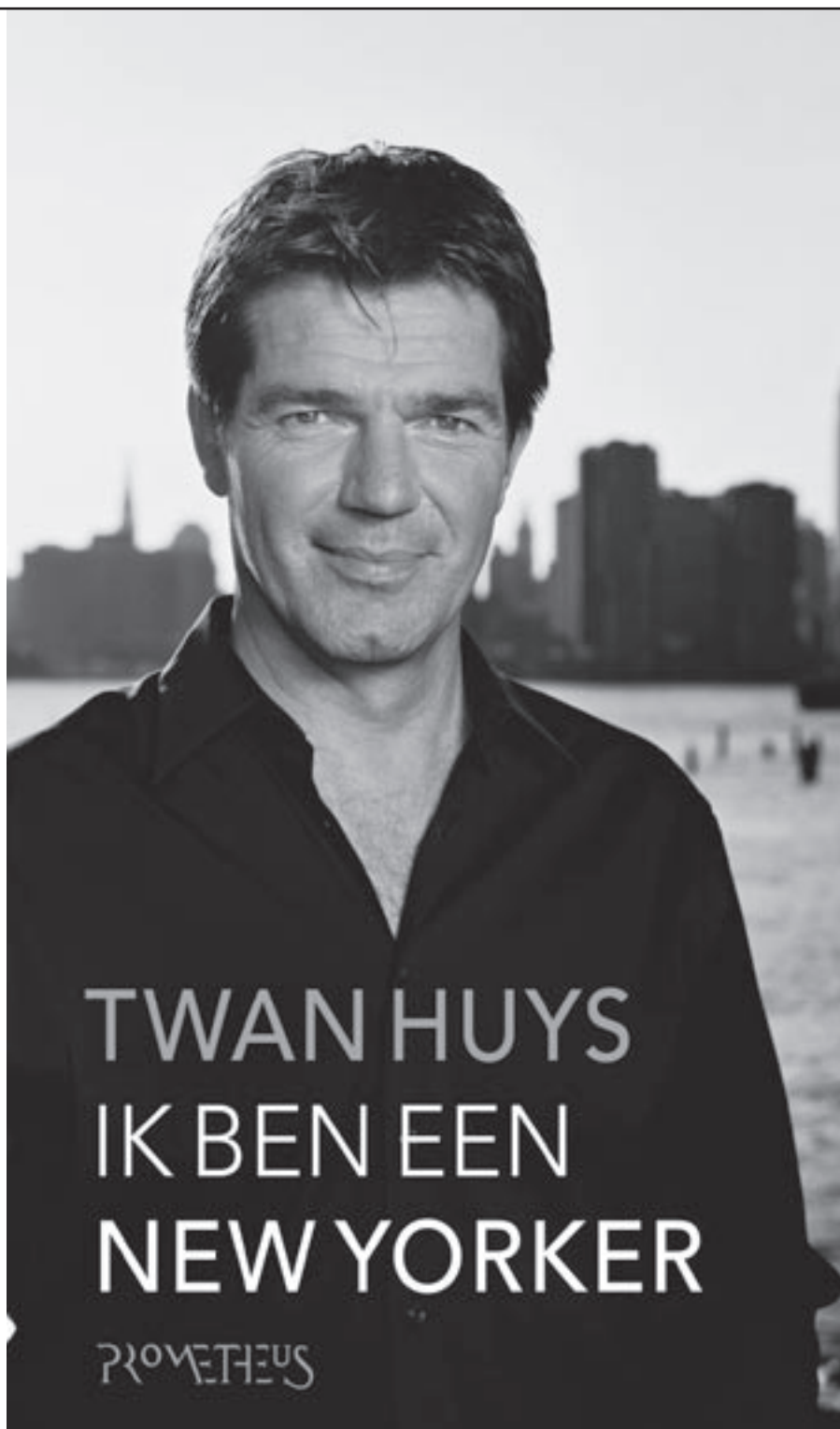
gesprek met Twan Huys

ten worden genomen en het onduidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is. Aan de vooravond van Koninginnedag leest hij in Het Parool een uitgebreid interview met zijn burgemeester Job Cohen. Cohen is duidelijk: op Koninginnedag is het feest in Amsterdam, maar de dagen daarvoor zal de politie hard optreden tegen ordeverstoorders. Er geldt een 'zero-tolerance' beleid. In de praktijk blijkt dit nogal mee te vallen. De dag voor Koninginnedag, om vijf uur in de morgen, vaart er bij Huys een bootje door de grachten met jongeren die voor zijn deur een enorme muziekinstallatie uitladen op de brug. Als dat gebeurd is, gaan ze vol overtuiging aan de slag met het maken van een enorm kabaal. Huys ziet verderop politiewagens wat omtrekkende bewegingen maken, maar het duurt minstens twee uur voordat de politie daadwerkelijk optreedt en de jongeren het zwijgen oplegt. In de Verenigde Staten was dit absoluut niet gebeurd; de politie was hard opgetreden, zeker als dit door de burgemeester was aangekondigd.

Ga zelf kijken

Deze vuistregel is volgens Huys niet alleen voor publiek leiders van belang. Hij zweert er zelf ook bij. Je kunt geen goed verslag doen van (de ernst van) de situatie zonder deze zelf te hebben aanschouwd. Giuliani ging naar de plek des onheils op 9-11; Bush liet zich in New Orleans niet zien. Wat Huys opviel bij de ramp op Koninginnedag was dat burgemeester De Graaf van Apeldoorn direct vertrok van de plek van de ramp. Hij heeft zelf niet kunnen aanschouwen wat er precies is gebeurd, maar moest er als spil in de crisiscommunicatie wel voortdurend verslag van doen. Huys heeft zelf ervaren dat je beter verslag kunt doen van een incident of ramp als je je persoonlijk op de hoogte stelt. Dit advies geeft hij de deelnemende burgemeesters aan het Topprogramma mee, ondanks het feit dat de instructie voor burgemeesters luidt om niet naar de plek van de ramp te gaan. Over het persoptreden van De Graaf na de ramp is Huys positief; de communicatie met de pers kreeg de hoogste prioriteit. Dat was misschien ook wel een valkuil, vond Huys. De burgemeester werd hier zo door in beslag genomen dat de tijd ontbrak om de slachtoffers in het ziekenhuis te bezoeken.

De observaties van Huys zijn 'food for thought'. Zijn voorbeelden komen later in het programma terug, als het thema leiderschap in crises centraal staat. Als per-

soonlijke tip geeft Huys de deelnemers nog mee dat hem veel ellende bespaard is gebleven door de vuistregel 'Ga nergens blind van uit' in praktijk te brengen. <

Peter van Enk,
Programmaleider ROI

Legitimiteit in het geding

In de afgelopen decennia is de relatie tussen overheid en burgers drastisch veranderd. Door processen als ontzuiling en individualisering hebben bestuurders niet langer een vanzelfsprekende band met hun achterban. Terwijl de opkomst van de verzorgingsstaat leidde tot meer taken voor het openbaar bestuur namen de sturingsmogelijkheden van de overheid af. Het huidige klimaat van publieke ontevredenheid biedt volop ruimte aan populistische sentimenten. Thema's die aan bod komen tijdens de dertiende Burgemeesterslezing, een initiatief van de gemeente Den Haag, Deloitte en Stichting Atrium.

Vele bestuurders, zeker ook burgemeesters, worstelen met de vraag hoe te besturen onder deze omstandigheden. Tijdens de Burgemeesterslezing van 2009 zal een bijzondere gast zijn licht laten schijnen op het vraagstuk van de legitimiteit van het bestuur. Yves Leterme, oud-premier van België en voormalig minister-president van Vlaanderen, zal ingaan op het afnemend gezag, de opkomst van nieuwe politieke bewegingen en buitenlandse lessen voor lokale bestuurders.

Deloitte en Stichting Atrium organiseren de Burgemeesterslezing; deze vindt plaats op woensdagavond 9 september 2009 in het Atrium van het Stadhuis in Den Haag. Indien u de burgemeesterslezing wilt bijwonen, kunt u zich vóór 29 augustus 2009 aanmelden via www.burgemeesterslezing.nl.

Yves Leterme, oud-premier van België en voormalig minister-president van Vlaanderen.

Het curatorium heeft besloten de lezing op te dragen aan Jacques Wallage, die op 1 juli 2009 afscheid neemt als burgemeester van Groningen. Hij is al bijna veertig jaar actief in het openbaar bestuur en heeft zich in die periode doen kennen als een denker over de staat van de democratie. Als burgemeester heeft hij zich regelmatig in het publieke debat gemengd over zaken als integratie, overheidscommunicatie en de kwaliteit van dienstverlening. Met zijn essay 'Lang leve de ambtenaar' bracht hij het imago probleem van de ambtenaar onder de aandacht. Per 1 juli treedt Wallage aan als voorzitter van de Raad voor het Openbaar Bestuur.

De eerste Burgemeesterslezing, inmiddels dertien jaar geleden, werd georganiseerd ter gelegenheid van het afscheid van de toenmalige burgermeester van Den Haag, Havermans. Jaarlijks wordt de lezing aan een burgemeester, gekozen door een curatorium, opgedragen. Het doel van de Burgemeesterslezing is om elk jaar een vooraanstaand persoon uit het openbaar bestuur te laten spreken die in staat is aan te haken op de onderscheidende kwaliteiten van de uitverkoren burgemeester. Uitgangspunten voor de lezing zijn enerzijds onderwerpen die te maken hebben met de positie en functie van de burgemeester en anderzijds onderwerpen vanuit een breed sociaal-economisch spectrum. De Burgemeesterslezing is inmiddels uitgegroeid tot een evenement waar reikhalzend naar wordt uitgekeken. <

Uit het archief

Het bureau van het NGB verhuist deze zomer naar de verbouwde Willemshof, het gebouw van de VNG. Het secretariaat van het NGB schoont alvast het verenigingsarchief. Daarbij komen soms opmerkelijke zaken naar boven, zoals de volgende brief uit juli 1960:

'Waarde collegae,

De Kring van burgemeesters op het eiland Goeree-Overflakkee (6 man sterk):

- beseffende in een tijd te leven, waarin van hen verwacht wordt, dat zij zich met meer of minder voortvarendheid voorbereiden op een situatie – een nucleaire oorlog bijvoorbeeld of een (niet-preventieve) evacuatie, die het nodig kan maken onverwijld van de specifiek burgemeesterlijke bevoegdheden gebruik te maken zoals die zijn neergelegd in: de onteigeningswet, de algemene vorderingsregeling, de gemeentewet, de wet verplaatsing bevolking, de wet op de noodwachten, de wet b.b. enz, enz.

- is van mening, dat er grote behoefte bestaat aan een handig naslagsysteem, waarin al die voorschriften zijn gebundeld.

Aangezien wij de mogelijkheid niet uitgesloten achten, dat dit een in wijdere kring levend gevoelen is, heb ik de eer dit probleem aan het genootschap ter bestudering voor te leggen.

Hoogachtend,

W.M. van der Harst, burgemeester van Ooltgensplaat, Den Bommel en Oude Tonge.'

Uit het archief blijkt niet wat de bestudering heeft opgeleverd. Wel is duidelijk dat het NGB na de zomer van 2009 met een nieuwe publicatie komt, met daarin een praktisch overzicht van de bevoegdheden van de burgemeester op OOV-gebied. Burgemeestersblad nr. 54 belicht 'Uit het archief' de herkomst van de rodedondron, bekend van de conference *De stalmeester* van Wim Sonneveld.

Onderzoek instrumentarium overlastbestrijding

Naar aanleiding van een motie Coruz heeft het ministerie van BZK een onderzoek gedaan naar de samenscholingsverboden, omgevingsverboden en OV-verboden die gemeenten inzetten om overlast en verloeding tegen te gaan. Het betrof een jurisprudentie-onderzoek, waarin diverse rechterlijke uitspraken en achterliggende casussen zijn beoordeeld. Het ministerie heeft een aantal voorwaarden geformuleerd waaraan moet worden voldaan om opgelegde verboden een eventuele rechterlijke toets te laten doorstaan. De onderzoeksresultaten vindt u op www.burgemeesters.nl/ooov

NGB krijgt in 2010 nieuwe voorzitter

Ronald Bandell, voorzitter van het NGB, heeft H.M. de Koningin verzocht hem per 1 februari 2010 ontslag te verlenen als burgemeester van Dordrecht. Bandell begon in 1977 als burgemeester van Moordrecht en

was destijds de jongste burgemeester van Nederland.

Net NGB zal dus volgend jaar op zoek moeten naar een nieuwe voorzitter. De benoeming van de nieuwe voorzitter vindt plaats in de Algemene ledenvergadering die in het eerste kwartaal van 2010 gehouden zal worden. De precieze datum volgt.

Handreiking vergoedingen huisvesting

Het ministerie van BZK onderzoekt de mogelijkheden om de rechtspositionele regelingen die er op het gebied van huisvesting van burgemeesters zijn, aan te passen. Het ministerie is hierover in gesprek met de vakbonden en het NGB.

Het NGB heeft in samenwerking met het departement, de VNG en enkele kabinetshoofden van CdK's een handreiking opgesteld die inzicht geeft in de huidige regelingen die er op huisvestingsgebied zijn. De handreiking is te vinden op www.burgemeesters.nl/huisvesting.

COLOFON

Jaargang 14, nummer 53

juli 2009

BURGEMEESTERSBLAD

verschijnt 4 keer per jaar

Redactiecommissie

Wim Zielhuis (voorzitter)

Gert de Kok

Johanneke Liemburg

Sander Schelberg

Astrid Streumer

Henk Zomerdijk

Eindredactie

Ruud van Bennekom

Foto's

ANP Photo (blz. 10), Reinier Gerritsen

(blz. 15), Suzanne Koelega/The Daily Herald

(blz. 17), Bram Budel/HH (blz. 19)

Vormgeving en opmaak

Saskia Mpiana, Den Haag

Redactieadres

Nederlands Genootschap van Burgemeesters

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

Tel: (070) 3738383

Fax: (070) 3635682

e-mail: info@burgemeesters.nl

Advertenties

Sdu Uitgevers

Asia van der Geest

Postbus 20025

2500 EA Den Haag

tel. 070-378 07 06

a.v.d.geest@sdu.nl

www.beslissersbereikt.nl

Abonnementen

Sdu Klantenservice

Postbus 20014

2500 EA Den Haag

tel. 070-378 98 80

www.sdu.nl/service

Het abonnement wordt ieder jaar automatisch verlengd, tenzij schriftelijk twee maanden vóór afloop van de abonnementsperiode is opgezegd.

Prijs

Abonnement € 51,50 excl. btw

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Sdu UITGEVERS

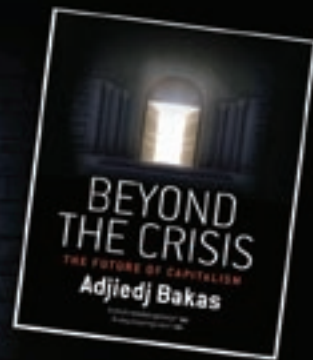
HOI
PRINT

Het Burgemeestersblad is mede mogelijk door bijdragen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Bank Nederlandse Gemeenten en Deloitte.

BEYOND THE CRISIS

THE FUTURE OF CAPITALISM

Adjiedj Bakas

De economische crisis, die na de zomer in volle hevigheid losbarst, is de megatrend van 2009. In zijn nieuwste boek plaatst trendwatcher Adjiedj Bakas de crisis in perspectief. Hij sprak met bankiers, bestuurders, toezichthouders en financieel astrologen. Voor het eerst komen financieel astrologen, die 's werelds rijksten adviseren over hun beleggingen in een boek aan het woord... in dit boek!

Hoe lang duurt de crisis nog? Welke toekomstscenario's zijn denkbaar?

Wat gebeurt er met de huizenmarkt? Hoe ontwikkelt de beurs zich? Op deze en tal van andere vragen geeft dit prikkelende nieuwe boek antwoord. Vanaf nu in de boekhandel voor € 19,95

TWOTY
2009

Trendwatcher of the year 2009

www.BAKAS.com